

Bevezetés a párhuzamos programozási koncepciókba

Kacsuk Péter és Dózsa Gábor

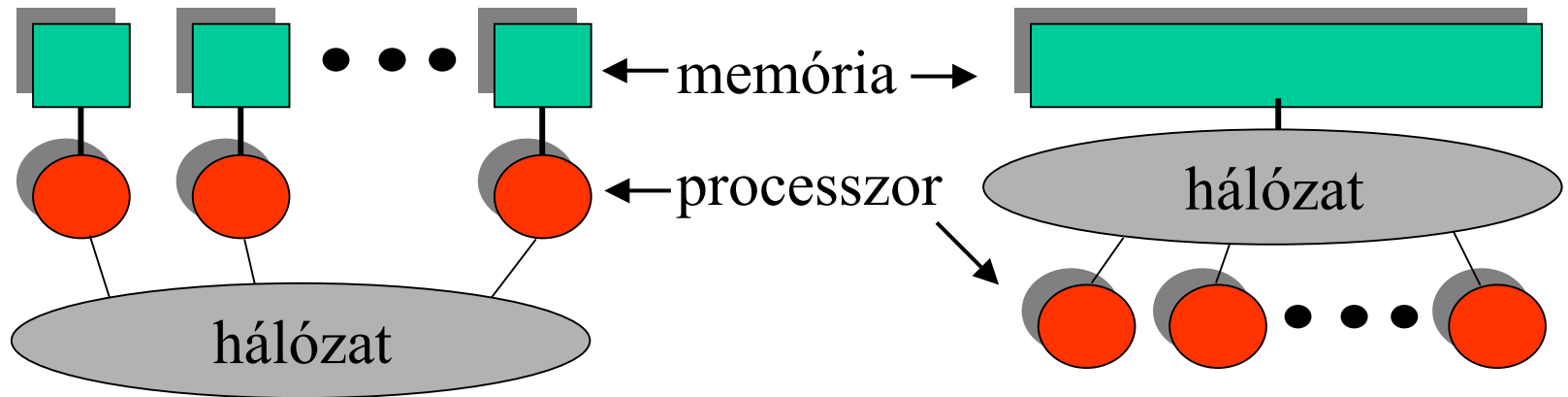
MTA SZTAKI

Párhuzamos és Elosztott Rendszerek
Laboratórium

E-mail: kacsuk@sztaki.hu

Web: www.lpds.sztaki.hu

Programozási modellek

**Üzenetküldés
alapú
kommunikáció**

MPI, PVM

**Közös memória
alapú
kommunikáció**

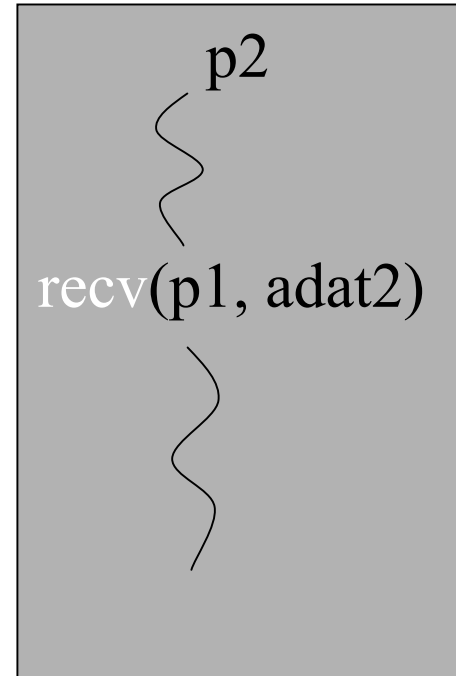
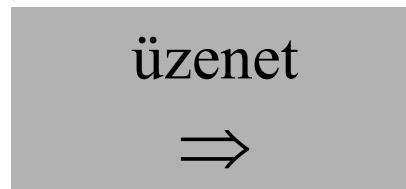
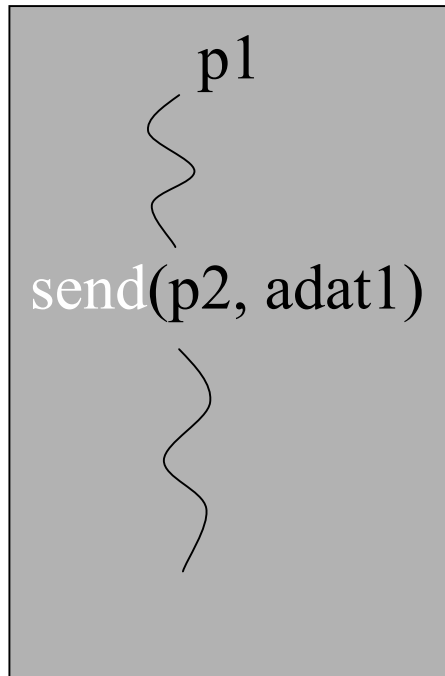
OpenMP

Üzenetküldés alapú programok

Normál szekvenciális programozási nyelv (pl. Fortran, C, ...)

+

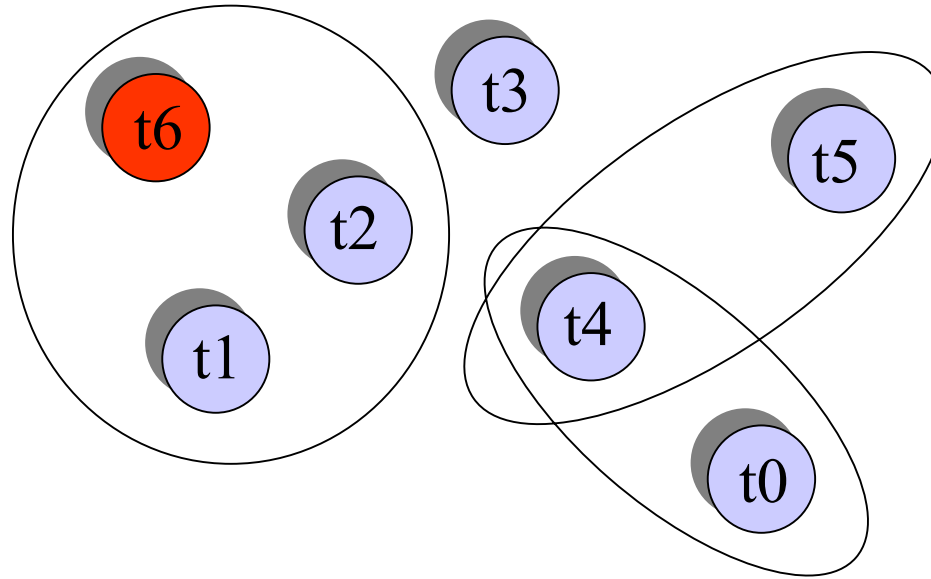
néhány speciális eljárás (rutin könyvtár) az üzenetek kezeléséhez.

Üzenetküldő rendszerek

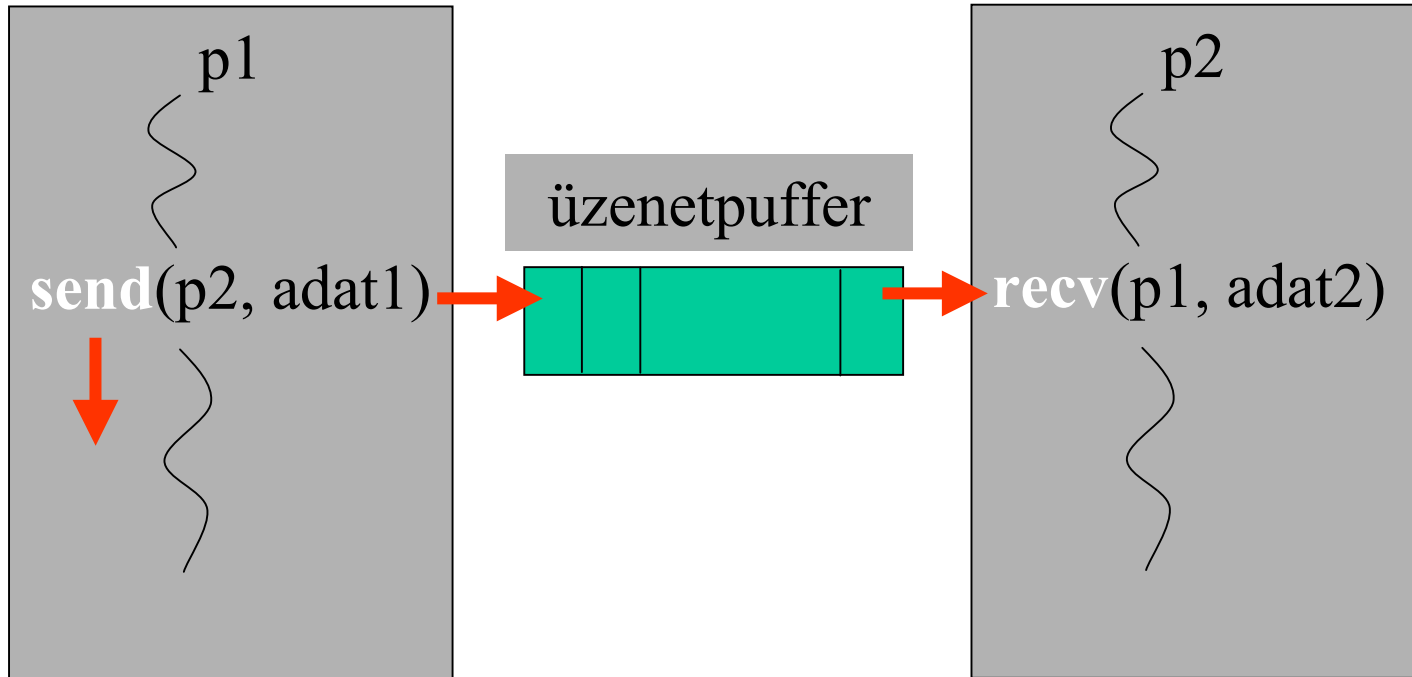
- **PVM : Parallel Virtual Machine**
  - üzenetküldő rendszer + egyszerű elosztott erőforrás kezelés (“virtuális gép” kialakítása)
  - Oak Ridge National Laboratory
- **MPI : Message-Passing Interface**
  - üzeneteküldő interfész szabvány (dokumentum!)
  - széles körű szakmai fórum alkotta meg
  - több implementáció (pl. MPICH, Sun HPC)

PVM procesz modell

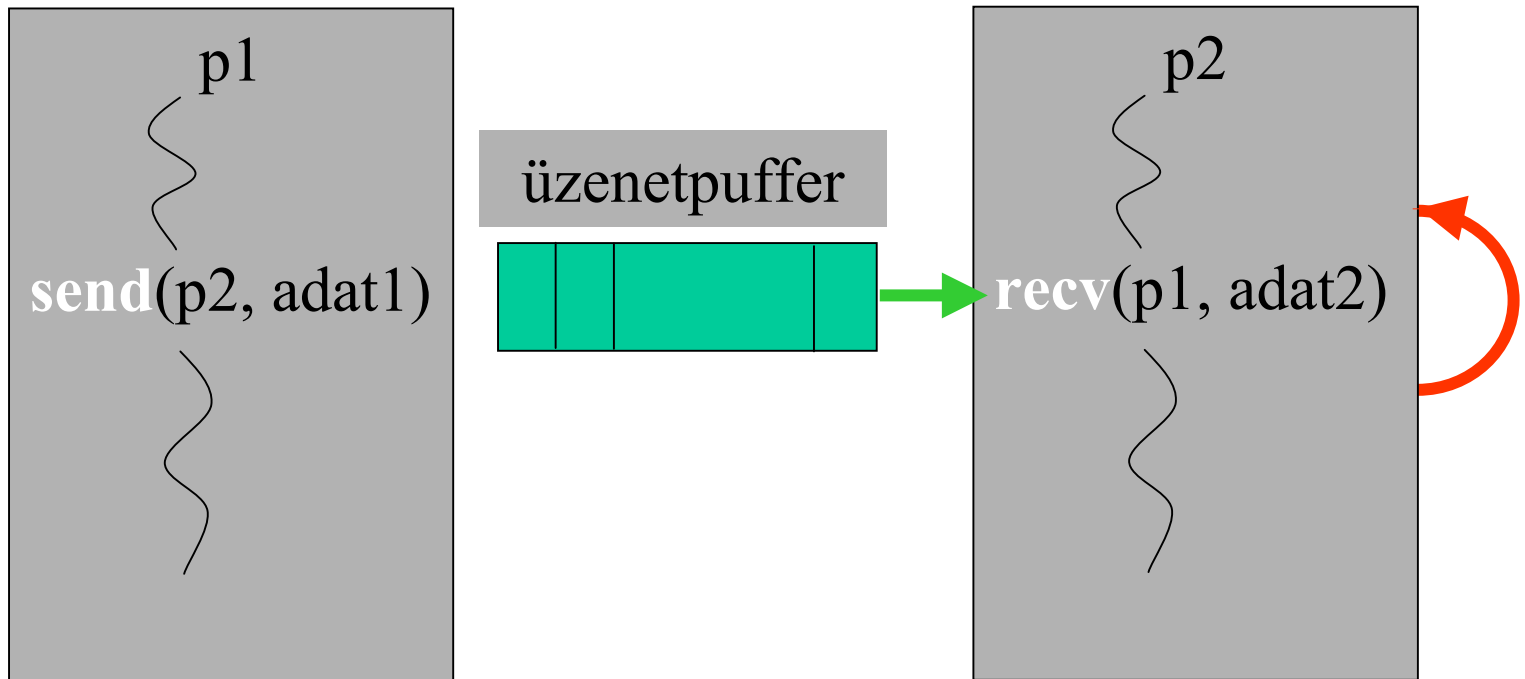

- Procesz : önálló vagy csoport(ok) tagja
- Procesz azonosítása: globálisan (“task id”)
  - **pvm_mytid()** : “task id” lekérdezése
- Procesz dinamikusan hozható létre és csatlakoztatható csoporthoz

Aszinkron üzenetküldés

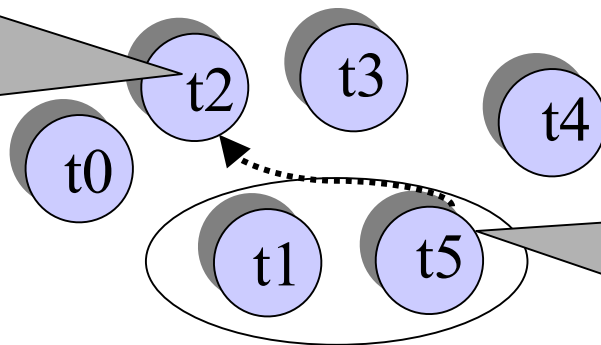

Blokkolt üzenetvétel

PVM: Pont-pont kommunikáció

```
pvm_recv(...)  
pvm_upk...(...)  
:  
pvm_upk...(...)
```



```
pvm_initsend(...)  
pvm_pk...(...)  
:  
pvm_pk...(...)  
pvm_send(...)
```

- Címzett azonosítása: **pvm_send**

– célprocesz globális azonosítója (“task id”),

- Üzenet azonosítása:

– output puffer törlése: **pvm_initsend**,

– adatok feltöltése a pufferbe: **pvm_pk...**,

PVM: Mi van benne ?

- **Kommunikáció és procesz kezelés**
  - pont-pont kommunikáció, kollektív kommunikáció, aszinkron küldés, blokkolt vétel
  - dinamikus procesz indítás / leállítás
- **Dinamikus virtuális gép kezelés**
  - virtuális párhuzamos gép kialakítása a felhasználó számára heterogén hardver környezetben
  - **pvm_addhost(...), pvm_delhost(...), ...**

MPI processz modell

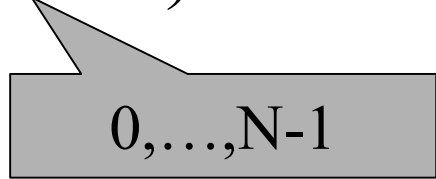
The diagram illustrates the MPI process model. It features a large outer oval labeled 'MPI_COMM_WORLD' which contains six smaller, overlapping ovals. Each of these smaller ovals contains a light blue circle with a grey shadow, representing a process. The overlapping nature of the smaller ovals indicates that processes can belong to multiple communication groups.

MPI_COMM_WORLD

- Kommunikátor : processz csoport + üzenet kontextus
- Processz azonosítás : (csoport, index)

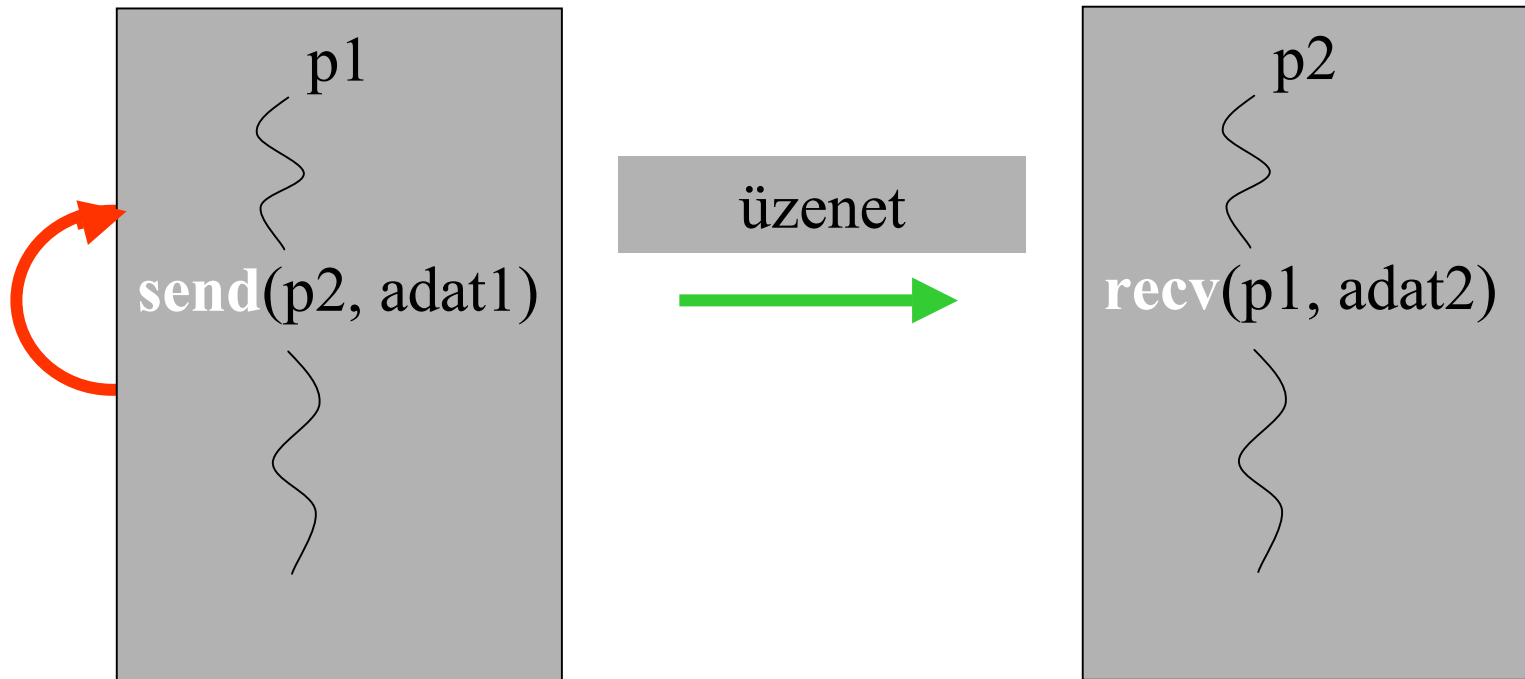

kommunikátor

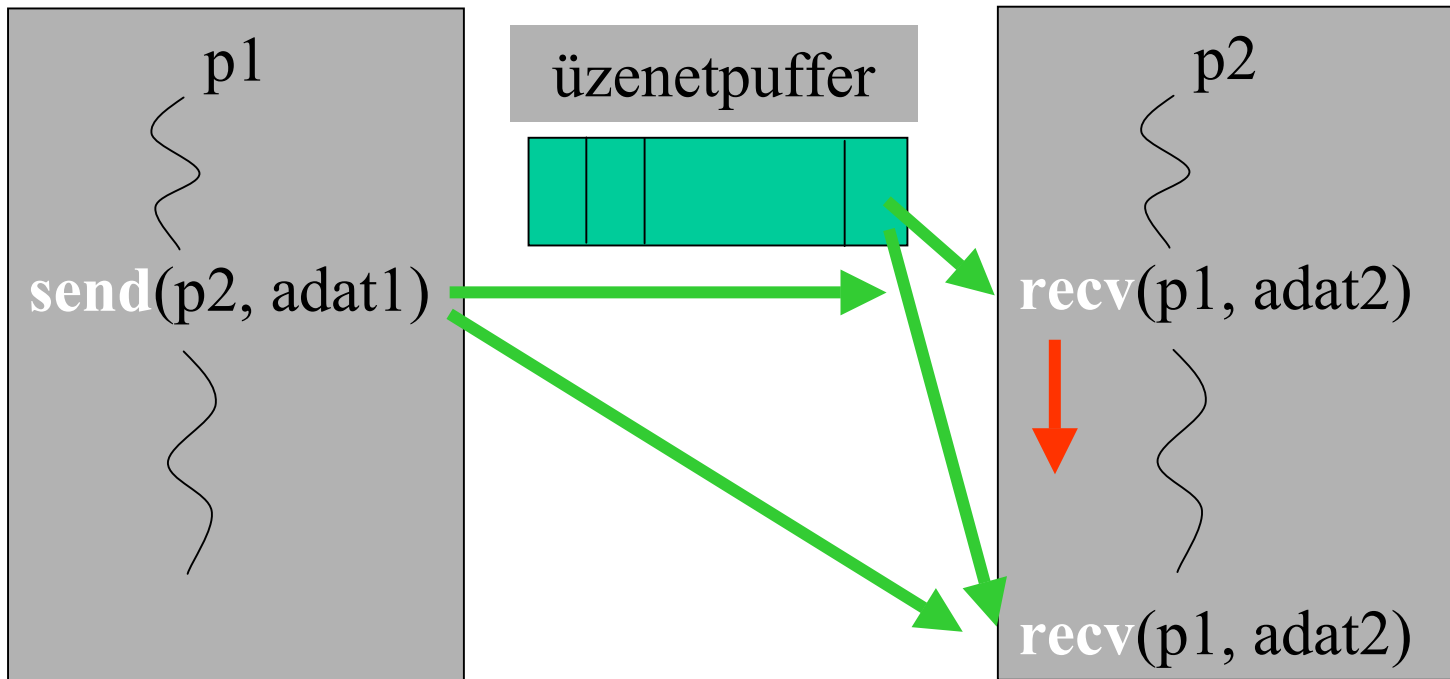

0,...,N-1

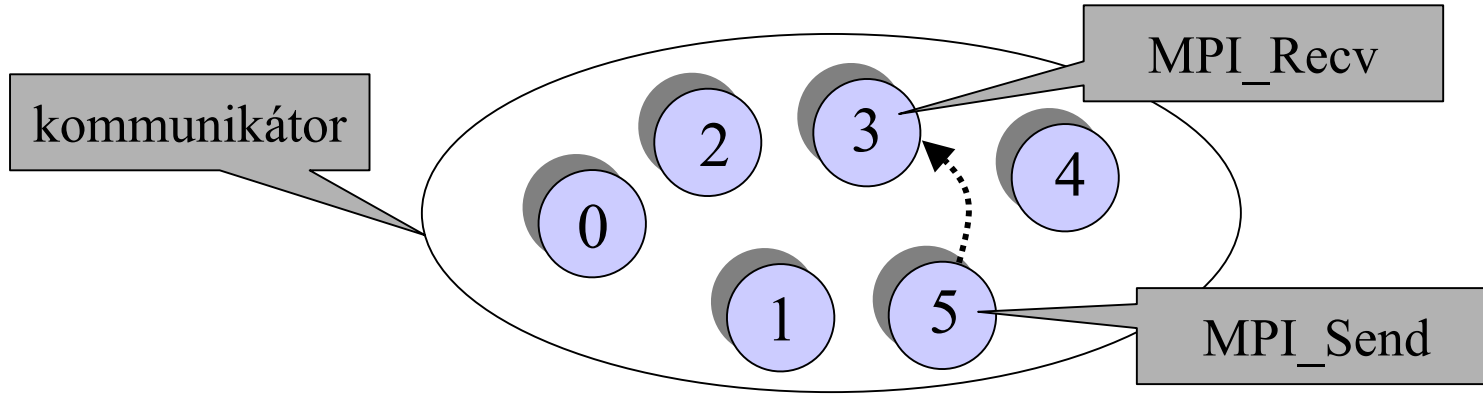
Szinkron üzenetküldés

Nem-blokkolt üzenetvétel

MPI: Pont-pont kommunikáció

- **MPI_Send** legfontosabb paramétere:

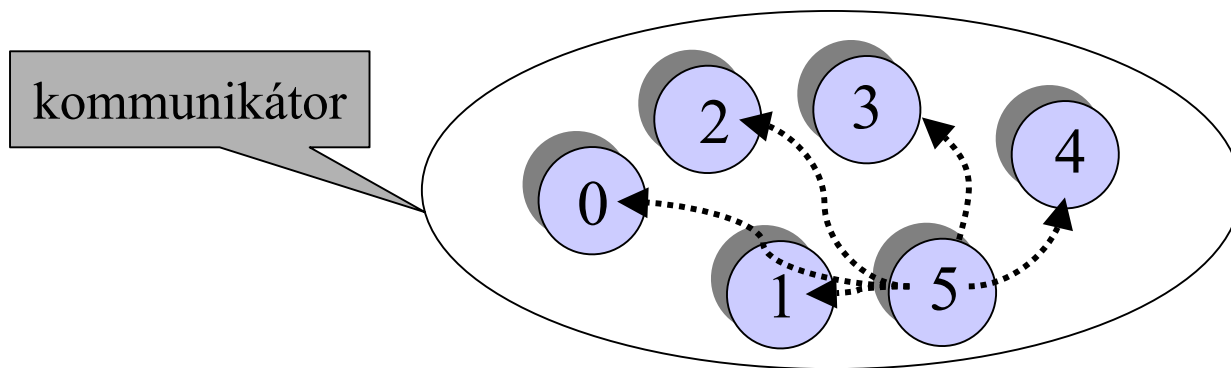
- adat puffer kezdő memória címe,
- adatelemek száma,
- adatelemek típusa (MPI_Datatype),

üzenet
azonosítása

- célprocesz indexe,
- kommunikátor (MPI_Comm)

címzett
azonosítása

MPI: Kollektív kommunikáció

- *Minden* proceszben : **MPI_Bcast**
- **MPI_Bcast** paraméterei:

- adat puffer kezdő memória címe,
- adatelemek száma,
- adatelemek típusa (MPI_Datatype),

üzenet
azonosítása

címzettek
azonosítása

- kommunikátor (MPI_Comm)
- a gyökér procesz indexe,

küldő
azonosítása

MPI : Mi van benne ?

- MPI-1.1

- pont-pont kommunikáció, kollektív kommunikáció, topológiák (sokdimenziós rács ill. általános gráf), szinkron és aszinkron üzenetküldés, blokkolt és nem-blokkolt üzenetvétel
- Származtatott adattípusok
- ~ 120 rutint definiál

- MPI-2

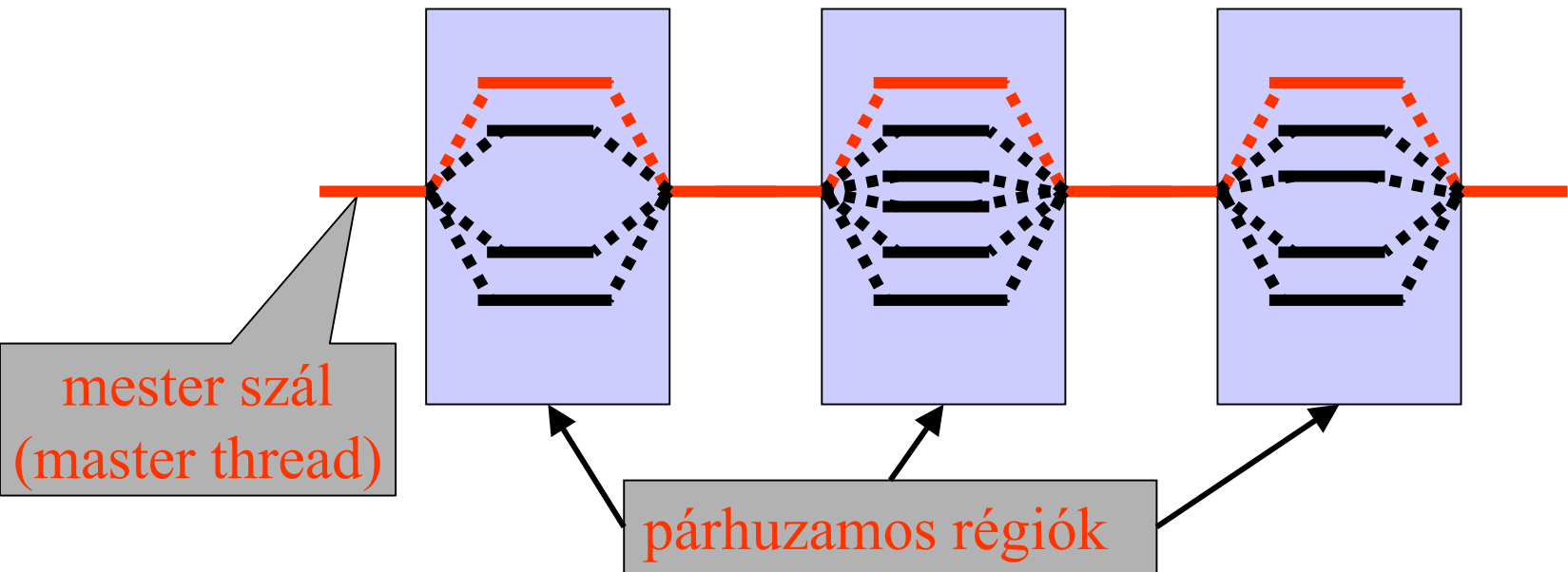
- processz kezelés (létrehozás, kilövés,...), párhuzamos IO
- több mint 100 újabb rutin

OpenMP: Közös memóriás kommunikáció

- Cél: **szabvány** kidolgozása
- Hardver gyártók és kutatók együttes fejlesztése
- Programozói **interfész** specifikáció **sokszálas programok** készítéséhez
- Fordítási direktívák + rutin könyvtár
- Radikálisan megkönnyíti sokszálas Fortran, C és C++ programok írását

OpenMP: Programozási modell

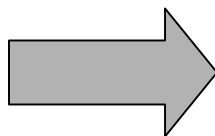
- Szétágazás-összevonás (“fork-join”) párhuzamosság
- Párhuzamosság inkrementális növelése

OpenMP: Tipikus alkalmazás

- Ciklusok párhuzamosítása

```
void main()
{
    :
    :
    for(i=0; i<1000; i++)
        sok_szamolas(res[i])
    :
}
```



```
void main()
{
    :
    #pragma omp parallel for
    for(i=0; i<1000; i++)
        sok_szamolas(res[i])
    :
}
```

Szekvenciális program

Párhuzamos program

Összehasonlítás

- **PVM**
  - dinamikus, heterogén környezet hatékony támogatása
  - hibatűrés és flexibilitás
- **MPI**
  - gazdag rutinkészlet komplex programokhoz
  - rendkívül hatékony implementációk
  - statikus és homogén
- **OpenMP**
  - inkrementális párhuzamosítás
  - gyakori skálázhatósági problémák (max. ~10-20 processzor)

Köszönöm a figyelmüket

További információ: www.lpds.sztaki.hu